

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๑๑๐/๗๕๕๕

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 8892
วันที่ 22 พ.ย. 2553

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๓

วท. ๔/360
วันที่ ๒๒/๑๑/๕๓
เวลา ๑๙.๐๕ น.

เรื่อง รายงานผลการติดตามและเร่งรัดการดำเนินงานโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปี ๒๕๕๒/๕๓ รอบที่ ๒

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๐๑๑๐/๖๘๓๕ ลงวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๓ จำนวน ๑๐๐ ชุด

ด้วยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้กราบเรียนนายกรัฐมนตรีทราบรายงานผลการติดตามและเร่งรัดการดำเนินงานโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปี ๒๕๕๒/๕๓ รอบที่ ๒ ซึ่งนายกรัฐมนตรีมีคำสั่งเห็นชอบให้นำประเด็นเรื่องการตรวจสอบข้อมูลร้อยละ ๑๐๐ ในพื้นที่เพาะปลูกของเกษตรกรที่มีผลการเปรียบเทียบข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียมกับข้อมูลการขึ้นทะเบียนเกษตรกรมีความแตกต่างกันเกินกว่าร้อยละ ๒๐ เสนอคณะรัฐมนตรี ซึ่งเข้าข่ายตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๒)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ คณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ มีมติเห็นชอบให้แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและเร่งรัดการดำเนินงานโครงการประกันรายได้เกษตรกร โดยมีปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน มีอำนาจหน้าที่ในการติดตาม ตรวจสอบ และเร่งรัดการดำเนินงานโครงการประกันรายได้เกษตรกร รวมทั้งประสานแนวทางการปฏิบัติ และรายงานความก้าวหน้า ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ คณะกรรมการนโยบายมันสำปะหลัง และคณะกรรมการนโยบายข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

๑.๒ คณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๓ มีมติให้คณะกรรมการติดตามและเร่งรัดการดำเนินงานโครงการประกันรายได้เกษตรกร ดำเนินการตรวจสอบข้อมูลร้อยละ ๑๐๐ ในพื้นที่เพาะปลูกของเกษตรกรที่ผลการเปรียบเทียบข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียมของสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (สทอภ.) กับข้อมูลการขึ้นทะเบียนเกษตรกรมีความแตกต่างกันเกินกว่าร้อยละ ๒๐ ให้แล้วเสร็จโดยเร็ว เพื่อให้ได้ข้อมูลประกอบการดำเนินโครงการฯ ที่ถูกต้อง ชัดเจน สอดคล้องกับข้อเท็จจริงต่อไป

๑.๓ คณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๓ มีมติรับทราบผลการดำเนินการตรวจสอบข้อมูลพื้นที่เพาะปลูกของเกษตรกรที่ผลการเปรียบเทียบข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียมของ สทอภ. กับข้อมูลการขึ้นทะเบียนเกษตรกรมีความแตกต่างกันเกินกว่าร้อยละ ๒๐ ซึ่งคณะกรรมการติดตามและเร่งรัดการดำเนินงานโครงการประกันรายได้เกษตรกร มีมติให้คณะกรรมการติดตามผลการดำเนินงานโครงการประกันรายได้เกษตรกรในระดับพื้นที่ ดำเนินการตรวจสอบข้อมูลเฉพาะในพื้นที่ ๑๔ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดลพบุรี สระบุรี สมุทรสาคร ขอนแก่น ชัยภูมิ นครพนม มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด ศรีสะเกษ สกลนคร สุรินทร์ อุบลราชธานี และเลย อีกครั้งหนึ่ง โดยดำเนินการตรวจสอบในตำบลที่มีความแตกต่างมากที่สุดจังหวัดละ ๑ - ๒ ตำบล และดำเนินการสุ่มตรวจสอบพื้นที่ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ คณะกรรมการติดตามและเร่งรัดฯ จักได้รายงานความก้าวหน้าผลการดำเนินการดังกล่าวให้คณะรัฐมนตรีทราบในโอกาสต่อไป

/๒. ข้อเท็จจริง...

๒. ข้อเท็จจริง

๒.๑ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ในฐานะประธานคณะกรรมการติดตามและเร่งรัดการดำเนินงานโครงการประกันรายได้เกษตรกร ได้กราบเรียนนายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ เพื่อเห็นชอบให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีรับทราบรายงานผลการดำเนินงานการตรวจสอบข้อมูลร้อยละ ๑๐๐ ในพื้นที่เพาะปลูกที่มีผลการเปรียบเทียบข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียมกับข้อมูลการขึ้นทะเบียนเกษตรกรมีความแตกต่างกันเกินกว่าร้อยละ ๒๐ ดังนี้

๑) คณะอนุกรรมการติดตามผลการดำเนินงานโครงการประกันรายได้เกษตรกรในระดับพื้นที่ ได้สุ่มตรวจสอบพื้นที่ทั้ง ๑๔ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดลพบุรี สระบุรี สมุทรสาคร ขอนแก่น ชัยภูมิ นครพนม มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด ศรีสะเกษ สกลนคร สุรินทร์ อุบลราชธานี และเลยแล้ว โดยการนำข้อมูลการขึ้นทะเบียนเกษตรกร ข้อมูลพื้นที่จากการแปลภาพถ่ายดาวเทียม และข้อมูลทางกายภาพในพื้นที่มาเทียบเคียงรวมทั้งสุ่มตรวจสอบพื้นที่และสอบถามเกษตรกร ซึ่งพบว่า พื้นที่ส่วนใหญ่ การแปลพื้นที่จากภาพถ่ายดาวเทียมระบุว่าไม่มีการเพาะปลูกในพื้นที่ แต่เมื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงในพื้นที่แล้ว ปรากฏว่ามีการขึ้นทะเบียนและมีการเพาะปลูกจริง และในตำบลชุมพุก อำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร การแปลพื้นที่จากภาพถ่ายดาวเทียมระบุว่าสภาพพื้นที่บางส่วนที่ภาพถ่ายดาวเทียมแสดงให้เห็นว่าเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำสามารถทำนาได้ แต่เกษตรกรในพื้นที่ยืนยันว่าไม่ได้มีการเพาะปลูกในพื้นที่ดังกล่าว และในเดือนเมษายน ๒๕๕๓ ไม่ได้มีภาพถ่ายมาเปรียบเทียบยืนยันอีกครั้งเนื่องจากสภาพอากาศมีเมฆมาก จึงคำนวณตามที่คาดคะเนไว้ในพื้นที่ทั้งหมด นอกจากนี้ ยังพบว่าบางพื้นที่มีการเพาะปลูกโดยอาศัยน้ำจากโครงการสูบน้ำด้วยไฟฟ้ามาใช้ในการทำนาปรัง และในบางพื้นที่ เช่น ตำบลพนอม อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม เกษตรกรแจ้งขึ้นทะเบียนตามเอกสารสิทธิ์ แต่เมื่อทำการเพาะปลูกจริง เกษตรกรเพาะปลูกน้อยกว่าที่แจ้งขึ้นทะเบียน เนื่องจากประสบภัยแล้ง หรือมีโรคระบาด เป็นต้น ซึ่งก็ได้มีการปรับข้อมูลดังกล่าวแล้ว ทั้งนี้ ผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงในพื้นที่สามารถประมวลข้อค้นพบและสาเหตุของการคลาดเคลื่อนที่ทำให้เกิดความแตกต่างระหว่างข้อมูลการขึ้นทะเบียนเกษตรกรกับข้อมูลการแปลพื้นที่จากภาพถ่ายดาวเทียม ดังนี้

(๑) พื้นที่เพาะปลูกอาจจะคลาดเคลื่อนเมื่อนำภาพถ่ายดาวเทียมมาครอบกับแผนที่ขอบเขตจังหวัด อำเภอ ตำบล ของกรมการปกครอง ซึ่งแนวเขตที่แสดงขอบเขตการปกครองระดับตำบลตามข้อมูลแผนที่ในรูปแบบ GIS ไม่ตรงกับขอบเขตการปกครองของประชาชนในพื้นที่ที่กำหนดสำหรับการขึ้นทะเบียนเกษตรกรปลูกข้าวนาปรัง จากการยึดถือขอบเขตการปกครองระดับตำบล จากแผนที่ และจากชาวบ้านในบางพื้นที่ไม่ตรงกัน ทำให้การคำนวณเนื้อที่ปลูกข้าวนาปรังในระดับตำบลตามเขตการปกครองไม่ตรงกับเนื้อที่การปลูกข้าวนาปรังจากการขึ้นทะเบียน ได้แก่ จังหวัดลพบุรี ร้อยเอ็ด ศรีสะเกษ อุบลราชธานี และยโสธร

(๒) ช่วงระยะเวลาการถ่ายภาพมีเมฆปกคลุมทำให้ไม่สามารถนำข้อมูลมาแปลผลพื้นที่ปลูกข้าวนาปรังได้ครบถ้วน และการเพาะปลูกข้าวของเกษตรกรไม่ตรงตามฤดูกาลผลิต จากการสุ่มสำรวจข้อมูลเชิงพื้นที่ด้วยเครื่องหาพิกัด (GPS) มีการปลูกข้าวนาปรังจริงแต่ไม่มีข้อมูลจากการแปลภาพถ่ายเนื่องจากเกษตรกรจะเริ่มปลูกข้าวตามปริมาณน้ำที่ส่งเข้ามาในพื้นที่หรือที่มีการสูบน้ำเข้าพื้นที่เพาะปลูกโดยเริ่มจากตำบลที่อยู่ต้นน้ำ ในหลายพื้นที่ได้รับน้ำจากคลองส่งน้ำล่าช้าทำให้เกษตรกรต้องเลื่อนการปลูกข้าวนาปรังออกไปโดยเริ่มปลูกประมาณปลายเดือนกุมภาพันธ์ ถึงเดือนมีนาคม ๒๕๕๓ (ในขณะที่มีการบันทึกภาพถ่ายดาวเทียมระหว่างเดือนธันวาคม ๒๕๕๒ – กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓) ได้แก่ จังหวัดลพบุรี สระบุรี ศรีสะเกษ ขอนแก่น มุกดาหาร สกลนคร ชัยภูมิ อุบลราชธานี และยโสธร สำหรับพื้นที่จังหวัดเลยสภาพพื้นที่เป็นหุบเขาและเนินเขา จึงทำให้การแปลความหมายจากภาพถ่ายดาวเทียมมีความคลาดเคลื่อน

(๓) ลักษณะพื้นที่ของเกษตรกรบางราย มีการปลูกข้าวแปลงละประมาณ ๓ - ๑๐ ไร่ และมีแปลงพืชชนิดอื่น รอบพื้นที่ปลูกข้าว การเพาะปลูกของเกษตรกรมีลักษณะเป็นวงกว้างและกระจายตามแหล่งน้ำธรรมชาติ ซึ่งจะไม่สามารถจำแนกข้อมูลพืชแต่ละชนิดได้ทั้งหมด ทำให้การแปลตีความภาพถ่ายดาวเทียมมีความคลาดเคลื่อนได้ ได้แก่ พื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร ขอนแก่น สุรินทร์ สกลนคร อุบลราชธานี และยโสธร

๒) คณะกรรมการติดตามและเร่งรัดการดำเนินงานโครงการประกันรายได้เกษตรกรในคราวประชุม ครั้งที่ ๕/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๓ ได้นำผลการแปลข้อมูลพื้นที่การปลูกข้าวปี ๒๕๕๒/๕๓ รอบที่ ๒ จากภาพถ่ายดาวเทียม ทั้งประเทศ ซึ่งมีพื้นที่รวม ๑๔,๘๖๒,๐๓๐ ไร่ มาเปรียบเทียบกับพื้นที่การขึ้นทะเบียน ผ่านประชาคม และออกใบรับรองแล้ว ข้อมูล ณ วันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๓ ซึ่งมีพื้นที่รวม ๑๖,๕๘๖,๙๗๖ ไร่ พบว่า มีความแตกต่างกัน จำนวน ๑,๗๒๔,๙๔๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๓๙ ของผลการขึ้นทะเบียน ผ่านประชาคม และออกใบรับรองแล้ว ทั้งนี้ คณะกรรมการฯ มีความเห็นว่า ข้อมูลการแปลพื้นที่เพาะปลูกจากภาพถ่ายดาวเทียมเป็นแหล่งข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการวางแผนพัฒนาการเกษตร และในการสอบทานพื้นที่เพาะปลูกที่มีการขึ้นทะเบียน และทำประชาคม ดังนั้น ในการดำเนินโครงการประกันรายได้รอบต่อไป หากมีนโยบายในการนำข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียมมาใช้ในการสอบทานการขึ้นทะเบียนเกษตรกร ควรให้มีการเร่งดำเนินการ และนำสาเหตุที่เป็นปัจจัยที่อาจทำให้ข้อมูลเกิดความคลาดเคลื่อนมาพิจารณาในการแปลผล และเร่งจัดส่งให้แก่จังหวัด รวมทั้งคณะกรรมการชุดต่างๆ ที่มีหน้าที่สอบทานในเรื่องดังกล่าว ให้ทันช่วงระยะเวลาการจัดทำประชาคม เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงาน หรืออาจจะนำผลการแปลพื้นที่เพาะปลูกจากภาพถ่ายดาวเทียมมาใช้ในการสุ่มตรวจสอบพื้นที่ โดยเจาะลงไปในพื้นที่ที่ต้องการสุ่มตรวจสอบ หรือมีข้อสงสัยเพื่อเป็นข้อมูลประกอบในการลงไปสอบทานในพื้นที่

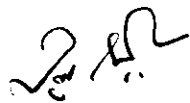
๒.๒ นายกรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบเมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ให้นำรายงานดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

๓. ข้อเสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำรายงานผลการติดตามและเร่งรัดการดำเนินงานโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปี ๒๕๕๒/๕๓ รอบที่ ๒ กรณีผลการดำเนินการตรวจสอบข้อมูลร้อยละ ๑๐๐ ในพื้นที่เพาะปลูกของเกษตรกรที่มีผลการเปรียบเทียบข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียมของสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ กับข้อมูลการขึ้นทะเบียนเกษตรกรมีความแตกต่างกันเกินกว่าร้อยละ ๒๐ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๓ เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไปด้วย จักขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นายจตุรงค์ ปัญญาดี)
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักตรวจราชการ

โทร.๐ ๒๒๘๑ ๖๑๕๙

โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๖๒๗๐